

та рівня оприлюднення на веб-сторінках, Google диску. Респонденти, також, оцінювали якість викладання основних та вибіркових дисциплін на власній кафедрі, а також, як використовуються результати опитування студентів щодо якості викладання дисциплін на кафедрі та чи приймаються управлінські рішення за результатами таких опитувань. Крім того, в анкеті використовували питання відкритого типу, учасники висловлювали свої думки щодо покращення процедур та підходів підготовки методичних матеріалів, необхідних для забезпечення навчального процесу з дисциплін.

За результатами опитування рівень задоволеності організації освітнього процесу становить 77,8 % та умов праці 68,8 % зі 100%. Керівники кафедр висловили цілий ряд пропозицій та рекомендацій стосовно навчальних та організаційних питань при плануванні та реалізації навчального процесу.

На думку завідувачів кафедр важливою складовою оптимізації забезпечення освітнього процесу є розробка чітких інструкцій щодо створення методичної документації, розробки уніфікованих вимог та зразків для реалізації стандартизованого підходу до реалізації освітніх програм у ЗВО (94,44 %).

Звичайно, повне використання результатів опитування не можливе без залучення до нього більшої кількості осіб та підвищення рівня участі, що дасть можливість отримати адекватний зворотний зв'язок й дозволить сформулювати ґрунтовні рекомендації щодо ефективного вдосконалення навчального процесу та покращення якості навчання загалом.

Назарчук О.А., Шелкова Н.Г., Бобир Н.А., Коваленко І.М., Гриценко Л.М.

Особливості дистанційної форми викладання мікробіології, вірусології та імунології в сучасних умовах

Професійна діяльність лікаря тісно пов'язана з мікробіологічними аспектами медицини. Тому забезпечення належних умов навчання та засвоєння здобувачами вищої освіти (ВО) усіх факультетів великих обсягів теоретичної інформації з медичної мікробіології, вірусології та імунології є надзвичайно відповідальним процесом.

Як відомо з дидактики, міцність засвоєння теоретичного матеріалу залежить від систематичного повторення вивченого інформації та постійного використання набутих знань. Традиційною формою навчання переважну кількість годин курсу передбачено саме практичним заняттям. Безпосередньо на занятті викладач допомагає здобувачу ВО досягти цієї мети шляхом спілкування, спонукаючи згадувати та використовувати раніше засвоєне при виконанні практичних завдань. Значення теоретичного матеріалу полягає у подальшому набутті, виконанні вдосконаленні практичних завдань своїми руками, демонструє принципи та можливості застосування його для досягнення емпіричних, наглядних результатів, що значно полегшує процес запам'ятовування. Однак, в сучасних умовах, коли онлайн навчання вимушено замінює традиційні види, слухачі втрачають можливість використати переваги практичного заняття. Слід зазначити, що обсяг та важливість теоретичних знань з дисципліни ніякою мірою не зменшуються.

Наш досвід проведення онлайн занять дозволяє запропонувати певні особливості, що можуть бути враховані у навчальному процесі. Це сприятиме підвищенню комунікації, компенсації втрати «живого» спілкування та узагальненню теоретичних знань.

Інформаційна насиченість заняття є обов'язковою вимогою для успішного проведення заняття. Викладач заздалегідь окреслює обсяг нової інформації, з яким здобувачі ВО повинні ознайомитись заздалегідь до даного заняття за розкладом. Таке орієнтуюче завдання – «дорожню карту» – зручно викласти у вигляді питань та переліку понять чи явищ, доречно включати також конкретні екзаменаційні питання з теми.

Викладач, пояснюючи теоретичний матеріал та опрацьовуючи практичну частину заняття, використовує всі можливі ілюстрації – фото, відеоролики, анімацію, яка пояснює особливості будови мікроорганізмів, їх життєдіяльності, патогенного впливу на людський організм тощо. Перегляд супроводжується коментарями та запитаннями викладача; здобувачі ВО схематично зображують в протоколах ті чи інші процеси або структури, спираючись на переглянуті матеріали. Ефективним є розбір кейсів, в яких може бути задіяна розглянута на занятті методика, максимально застосовані нові теоретичні знання, пов'язуючи їх з практичним значенням опрацьованої теми. Наприкінці онлайн-конференції кожен здобувач ВО заносить до протоколу висновки, який є значущим елементом зворотного зв'язку. Таким чином викладач має змогу оцінити не тільки роботу на занятті, а й справжній рівень усвідомлення нової інформації.

Незгода О.П., Пликанчук О.В.

Шляхи вирішення актуальних проблем якісної підготовки медичних кадрів на кафедрі фтизіатрії в сучасних надзвичайних умовах

Глобальні процеси, що відбуваються в останні роки в світі спонукають реформуванню системи вищої освіти. Відбувається зростання академічної мобільності, уніфікація навчальних планів і методів навчання, широкого поширення набувають елементи дистанційної освіти. Одним з основних проявів і наслідків глобалізації є поширення конкуренції в галузі освіти. Входження України в європейську і світову спільноту вищої освіти зумовили впровадження інноваційних підходів до забезпечення якісної освіти. Це вимагає використання в освітньому процесі сучасних інформаційних, методичних та організаційних технологій, що забезпечують формування індивідуальних професійних і соціально значущих компетентностей студентів, особливо в умовах поширення коронавірусної інфекції і воєнного стану. Ці надзвичайні умови посилили потребу в нових підходах до навчання, до широкомасштабного впровадження онлайн-технологій, ґрунтовних змін у методичних підходах, що забезпечили б ефективне поєднання безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії студентів і викладачів.

Варто зазначити, що сьогодні дистанційне навчання може бути повноцінним тільки за умов наявності таких основних складових: нормативно-правової бази; навчальних програм і курсів, матеріально-технічної бази (в тому числі якісного зв'язку), критеріїв оцінювання якості знань.